

‘Ik hou van eenzaamheid’

Schrijver Peter Buwalda werkte vier jaar lang als een kluizenaar aan zijn bestseller *Bonita Avenue*. De roem en het leven in de schijnwerpers die daarop volgden, hebben hem niet gelukkiger gemaakt. Zijn huidige liefde, Annemiek, doet zijn hart wel sneller kloppen.

‘Je hebt mazzel dat ik net kijkers voor mijn huis heb gehad.’

Het is hier supernetjes, zegt Peter Buwalda uitnodigend bij binnenkomst in zijn opgeruimde woning. Persoonlijke foto’s zijn weggemoffeld voor het geval kopers hem herkennen als die bestsellerschrijver met een flinke bankrekening, die het huis vast wel voor een prikkie weg doet. ‘Tip van de makelaar’, grijnst hij. En vervolgt: ‘Wat wil je drinken?’ Theewater kookt hij in een aardappelpan, het enige theezakje in huis wordt gedeeld. Met een ‘Tsja, een echt mannenhuis’, verontschuldigt de schrijver zich.

Zijn nieuwe onderkomen wordt wederom een typisch éénpersoons mannenhuishouden. Voorlopig blijft hij nog latten met zijn vriendin Annemiek. ‘Maar we willen op den duur wel gaan samenwonen’, meldt hij. Een droomplek heeft Buwalda al voor ogen: eentje zonder burens, waar de volumeknop voluit kan. De schrijver is gek op klassieke muziek, heeft via Marktplaats de inboedel van een klassieke cd-zaak opgekocht. Netto opbrengst: zo’n 3000 cd’s. ‘Als ik iets mooi vind, sla ik door’, is zijn verklaring voor deze exorbitante aankoop. ‘Een paar uur per dag moet ik muziek keihard kunnen zetten, alsof ik in de orkestbak van het concertgebouw sta. Ik hou ook van pop en jazz, maar alleen bij klassieke muziek kan ik schrijven.’ >

‘Is het al bijna af? Dat vroegen mijn ouders elke kerst, drie jaar lang’

“Kijk uit dat je geen narcist wordt”, zeiden mensen in mijn omgeving weleens gekscherend. Ze zijn even bang geweest dat ik naast mijn schoenen zou gaan lopen door het succes van mijn debuutroman. Ik heb niet het idee dat ik veranderd ben. Nog steeds kan ik heel gemakkelijk verlegen zijn. Naar roem heb ik nooit gehunkerd. *Bonita Avenue* heb ik ook nooit geschreven om bekend te worden.’

Vier jaar lang werkte Buwalda aan zijn debuut over een familiedrama; leidde een kluzenaarsbestaan. Non-stop, zeven dagen per week. 1460 dagen zag hij het zonlicht alleen door zijn ramen. In al die jaren spijbelde hij slechts vijf keer van zijn zelf-

opgelegde straffe bewind. Hij vormde een eenheid met zijn boek en de klassieke muziek. ‘Ik houd van eenzaamheid, maar treed ook heel gemakkelijk op. Daar ben ik de laatste anderhalf jaar achter gekomen. Zet mij voor een zaal van 200 mensen en ik praat. ‘Nou mijnheer Buwalda, fijn dat u een lezing komt geven’, zeiden ze de eerste keer tegen mij toen ik dacht dat ik geïnterviewd zou worden. Er zaten tachtig mensen in de zaal. Binnen twee minuten moest ik wat verzinnen. Dat was mijn vuurdoop. Ik ben dus geen kluzenaar in hart en nieren, maar ik kan het wel zijn. En dat is best prettig. Een kameleon, misschien kun je me daar beter mee vergelijken.’

Dronken van succes is hij niet. ‘Het gekke is dat ik het afgelopen jaar wat ontstemd was. Niet depressief, maar wel ongelukkiger dan toen ik aan het schrijven was. Ik ben de hemel in geprezen. Heb een paar prijzen ontvangen - helaas niet de belangrijkste waarvoor ik genomineerd was. Dat geeft dan wel een beetje een Anita Witzier-gevoel (de presentatrice werd vaak voor de Televizier-Ring genomineerd, maar greep daar tot 2007 jaren naast, red.). Ik heb geld op de bank, en mijn boek wordt verfilmd. Daar zou ik toch gelukkiger van moeten worden? Het is niet zo. Natuurlijk zijn er momenten van voldoening geweest, maar over de hele linie genomen voel ik me fijner als ik werk. Schijnproductie, daar houd ik me nu mee bezig. Interviews geven, lezingen, gastcolleges, het zijn de naweën van wat ik gemaakt heb. Succes zal wel het walhalla zijn, dacht ik soms. Nu ik zelf in mijn boekenkast sta, lijkt het een beetje aan me voorbij te zijn gegaan.’

Met een raar soort plezier kijkt Buwalda terug op zijn afzondering, zegt hij. Eenzaam en noest en met geen enkele zekerheid werkte hij door. Het boek moest af.

‘Gemak en comfort vind ik fysiek wel lekker, maar mentaal niet. Ik ben best lui als ik geen uitdaging heb. Dat ik platzak was, dat iedereen me vergeten was, ik geen schouderklopjes kreeg - want tenslotte wist niemand wat ik precies aan het doen was die vier jaar - maakte me eigenlijk niet uit. ‘Wanneer geeft hij toe dat het mislukt is? Hoe lang houdt hij dit vol?’ heeft mijn omgeving zich wel afgevraagd. Ik zag nauwelijks iemand, behalve mijn vriendin. Leefde in armoede. Twee jaar heb ik gedaan met een kachel die afgekeurd was. Monteurs wilden er niet meer voor tekenen. Ik had gewoon geen geld voor een nieuwe. Deurwaarders stonden niet aan de deur, zo erg was het niet, maar het was wel afzien. Als je weinig geld hebt, moet je keuzes maken. Kleren kocht ik in de uitverkoop. Ik wilde niet op vakantie en kocht geen boeken meer. Mijn bestedingspatroon is eigenlijk niet zo heel erg veranderd nu ik weer boven Jan ben. Ik koop nog steeds een tweedehands fiets. Wel draag ik nu voor speciale gelegenheden maatpakken, daar kan ik ook echt van genieten.’

‘Zo, en is het bijna af?’ vroegen mijn ouders die eerste kerst. Het hele jaar had ik ze niet gezien. Deze vraag heb ik drie jaar lang tijdens de kerstdagen moeten beantwoorden. Op het laatst durfden ze het niet meer te vragen. Ik zag mijn ouders in die vier jaar tijd alleen met kerstdagen, en toen mijn grootouders overleden waren. Ik had helemaal geen tijd voor familiebezoeken. Nu zien we elkaar vaker. Mijn ouders hebben het boek inmiddels twee keer gelezen. Eng vond ik dat. Veel dingen zijn voor hen en mijn broers herkenbaar. Trekjes van de hoofdpersonen of situaties herkennen zij. Ze vonden het goed, geloof ik. Of ze trots zijn weet ik niet. Dat hoeft niet, namelijk.’ Buwalda vindt niet dat je als familie tot elkaar veroordeeld bent, je verplicht contact moet houden. Zijn moeder hertrouwde toen hij zes was. Zijn biologische vader heeft hij sindsdien nooit meer gezien. ‘Over hem denk ik niet vaak na. Het klinkt misschien vreemd, maar ik mis hem niet. Als er geen wederzijdse spontane belangstelling is, kan je iemand ook niet missen. Mijn vader heeft vroeger het initiatief niet genomen, ik heb dat geaccepteerd. Dat kwam ook omdat mijn moeder vrij snel met mijn tweede vader trouwde. Er ontstond een loyaliteit tussen ons. Ik zag hem al snel als mijn echte vader. Als kind wilde ik mijn stiefvader niet verraden door over mijn biologische vader te praten. Dat was een heel sterke emotie.’

De deur platlopen doet hij nog steeds niet bij familie en vrienden, maar hij heeft wel een goede band met zijn ouders en broers Menno en Mikel (fotograaf van deze productie, red.). Met laatstgenoemde zijn de banden door het schrijven van de bestseller intenser geworden. Buiten wat mensen van de uitgeverij was Mikel de enige die *Bonita Avenue* gelezen had voordat het in de winkel lag. ‘Mijn broer is geen echte lezer, maar worstelde zich voor mij door die ruim 500 pagina’s, en heeft me op een aantal cruciale punten in het boek behoed voor fouten. Hij kent mijn manier van denken, we begrijpen elkaars humor, vinden dezelfde dingen mooi of slecht. Hij was er de perfecte persoon voor.’ Uren lagen de broers ’s nachts met elkaar te sms’en over spannende passages uit *Bonita Avenue*. >

Peter Buwalda (40)

veroverde Nederland vorig jaar met zijn debuutroman *Bonita Avenue* over een familiedrama, waarin onder meer de Enschedese vuurwerkramp een rol speelt. De bestseller kwam ook in het nieuws door de mysterieuze ‘boekverscheurder’. In Utrecht, Leiden en Oegstgeest vernielde hij exemplaren in boekhandels. De man heeft zijn excuses aangeboden en de boekhandels schadeloos gesteld. Zijn reden is nooit bekend geworden. Buwalda was medeoprichter van het literaire poptijdschrift *WahWah*. En schreef essays en verhalen voor magazines *Bunker Hill*, *De Gids*, *Hollands Maandblad*. Ook werkte hij als journalist voor *Vrij Nederland* en *UT-Nieuws*, het blad van de Universiteit Twente. De schrijver werd onder meer genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs 2011, NS Publieksprijs, AKO Literatuurprijs en won het afgelopen jaar de Academica Debutantenprijs en Selexyz Debuutprijs. Buwalda heeft een latrelatie.

**‘Nu ik zelf in mijn
boekenkast sta, lijkt
het succes aan me
voorbij te zijn gegaan’**

‘Na zijn werk, rond een uur of negen, stortte Mikel zich op het manuscript. Pakte een blikje Cola, en las tot diep in de nacht. In die periode sliep ik maar vier uurtjes. ‘En, hoe is het nu met Sigerius?’ sms’te ik hem. ‘Goed, hij is nu daar en daar’, reageerde hij dan. Dan wist ik dat er binnen een paar minuten iets heel ergs ging gebeuren. ‘KLERE, JEZUS CHRISTUS’, liet hij vijf minuten later weten. Het was een mooie tijd. Omdat ik me tijdens het schrijven door niets liet afleiden, werd het verhaal als een soort echoput in mijn hoofd. Best gevaarlijk, je kunt daar best psychotisch van worden. Als ik ging slapen, waren mijn gedachtes soms niet stop te zetten. Voor problemen wilde ik direct oplossingen. Die noteerde ik in een schriftje dat naast mijn bed lag. Midden in de nacht ging ik dan toch maar naar beneden om te werken. Tijdens het schrijven nam ik een paar glazen wijn, omdat ik hoopte dat ik er rozig van werd, en in de ochtend alsnog even kon slapen. Rond dat tijdstip heb ik weleens half aangeschoten goede vrienden gemaaild. Nu is hij echt gek geworden, moeten ze gedacht hebben. Die nachtmails vol tikfouten bevatten ontboezemingen en lange betogen over mijn roman. Mailwisseling was voor mij een soort van flessenpost, het contact met de buitenwereld.’

Buwalda’s relatie strandde een half jaar voordat *Bonita Avenue* gepubliceerd werd. Praten over exen in interviews vindt de schrijver lastig. Hij beaamt dat het vreemd is als de persoon die je bijna vier jaar lang heeft zien zwoegen er niet meer bij is als het boek een succes wordt. Zijn kluizenaarsbestaan was volgens hem niet de aanleiding voor de breuk. ‘Ons besluit om uit elkaar te gaan, had niets te maken met mijn verbetering om *Bonita Avenue* te schrijven. Het klinkt barbaars: jarenlang iedere dag werken, maar ik ben iemand die probeert rekening te houden met zijn partner, en als ik schrijf ben ik ook aanspreekbaar. Het was misschien wel lastiger voor mijn ex om het huis nooit eens alleen voor zichzelf te hebben. Ik was er altijd.’

Hoewel hij nauwelijks de deur uitkwam, ontmoette hij toch een nieuwe liefde in het staartje van zijn ‘eenzame opsluiting’. Op de veronderstelling dat internet (daten) vast voor Cupido heeft gespeeld, reageert hij grappend: ‘Ik heb haar in Alaska gekocht.’ Zijn hoogblonde bijna tien jaar jongere vriendin Annemiek leerde Peter Buwalda kennen via een ex-werkgever. ‘Al snel vond ik haar héél, héél leuk, en opende de jacht op haar. Ik had haar zo te pakken. Voor deze jager was ze een tamelijk traag konijntje. Dit bedoel ik lief, hè. Zet dat er even duidelijk bij, straks maakt ze het uit. Ik vind Annemiek mooi, maar werd echt verliefd door de lange e-mails die we elkaar stuurden. Jammer dat we dat nu niet meer doen. We denken wel altijd aan elkaar. Sms’en of bellen even (ook tijdens het interview, red.) als we niet samen zijn. Er vallen zo niet van die enorme gaten. Zij houdt rekening met mij, ik met haar. Eigenlijk kan ik alles goed met haar, maar vooral praten. Er is altijd stof voor gesprek. Discussie ook. In het begin van onze relatie hadden we geregeld ruzies. Dat is nu minder. Misschien was dat geruzie wel een egokwestie, een plekje in die relatie veroveren. Als ik verliefd ben, ben ik heel vasthoudend. Misschien is verliefdheid daar ook wel voor bedoeld. Een relatie begint met een soort verdwazing. Alsof je

hele leven ervan af hangt. Als die verliefdheid zakt, is het maar afwachten wat je in handen hebt. Maar ik heb heel veel redenen om bij Annemiek te willen zijn. De liefde van mijn leven? Zulke uitspraken krijg ik niet uit mijn strot. Ik vind het te zoet, te cliché. Mag ik even over een alternatief nadenken? Ach wat, cliché, ze is gewoon de liefde van mijn leven’, met deze uitspraak vult Peter Buwalda een week later het interview aan.

‘In de vriendenkring van Annemiek krijgt iedereen kinderen. Dat houdt haar wel bezig. Ik twijfel. De behoefte is er niet. Ik ben niet iemand die uitkijkt naar het vaderschap. Dat heeft ook met mijn werk te maken. ‘The sky is the limit’ met schrijven. Ik denk dat een kind een obstakel opwerpt: de komende jaren moet ik wel een waardige opvolger schrijven. Deze periode van mijn leven wil ik verzilveren. Hoe passen kinderen dan in mijn schema? Ik zie de voordelen niet: de hele dag K3 aanhoren (lacht). Ik kan ook niet zo goed tegen die vreselijke kinderwereld. De sulligheid, baby- en kinderkleertjes en speelgoed. Nee, ik was vroeger geen wereldvreemd kind, maar ik weet nog wel dat ik woedend was toen ik *Kinderen voor kinderen* kreeg voor Sinterklaas. Ik draaide Chuck Berry, luisterde naar Willem Duys, nam de muziek op die ik mooi vond. Overigens, als Annemiek echt graag kinderen wil, er gelukkig van wordt, ga ik waarschijnlijk overstag. Ik vind mijn geluk wel, ook met een kind. En misschien maakt een kind mij wel heel gelukkig. Ik kan me er nu niets bij voorstellen, maar zeg nooit ‘nooit’. Hmmm, lastig hoor zulke dilemma’s.’

Dat hij met het schrijven van zijn nieuwe boek - waarover hij niets meer kwijt wil dan dat het zich afspeelt op een Russisch eiland - opnieuw in een isolement terecht komt, verwacht Buwalda niet. ‘Het kluizenaarsbestaan van toen was zelfverkozen, maar ontstond ook als vanzelf. Ik had geen enkele maatschappelijke functie meer, had ontslag genomen als journalist. Omdat ik nu bekend ben, zal eenzame opsluiting me dit keer niet helemaal lukken. Dat ik ook een ouwehoer kon zijn, ontdekte ik pas toen ik in de belangstelling kwam te staan; voor lezingen, workshops en tv-programma’s werd gevraagd. Een van de leuke dingen van mijn succes is dat ik in mei een maand naar Wenen ga. Ik ben gevraagd als gastdocent. Er staat een appartement midden in de stad voor me klaar. Alles is geregeld. Wie kan daar nu nee tegen zeggen? Annemiek gaat lekker mee. Dat ik mijn succes van *Bonita Avenue* in mijn volgende boek moet overtreffen, legt geen druk op me’, besluit Buwalda. ‘Sterker nog, ik vind het wel fijn. Ik moet een beetje bang zijn dat het mislukt, dat ik niet aan die hoge verwachtingen kan voldoen, dan blijf ik die verbetering houden. Dit gaat me een tweede keer ook lukken, is een gevaarlijke gedachte.’ <<

Unieke schrijfworkshop

In samenwerking met Esta geeft schrijver Peter Buwalda op 16 april in Amsterdam inzicht in zijn schrijverstechnieken. Wil je daarbij zijn? Kijk op www.esta-magazine.nl voor meer informatie.